

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
211-16

meddelad i Stockholm den 22 juni 2016

KLAGANDE

1. AA
2. BB

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 15 december 2015 i ärende dnr 75-14/D

SAKEN

Förhandsbesked angående inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked i överklagade delar.

BAKGRUND

AA och BB är bröder och har genom arv efter sin far CC övertagit aktierna i fåmansföretaget Amber Advokater Håkan Sjöman AB (bolaget). Fadern var verksam i betydande omfattning som advokat med affärsjuridisk inriktning i

Dok.Id 172732

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

bolaget fram till och med september 2013. Även bröderna är advokater med samma inriktning men är verksamma i andra advokatföretag. Utöver att AA har varit suppleant i styrelsen har bröderna inte varit aktiva i bolaget. Enligt förutsättningarna ska bröderna vara passiva ägare av bolaget under den tidsperiod som aktierna är kvalificerade på grund av faderns arbete i bolaget (beskattningsåren 2014–2018). Under 2013 ingick de ett avtal med en extern part om förvaltning av bolaget för dessa år.

BB är delägare och verksam i Advokatfirman Vinge Skåne AB (Vinge). AA har genom sitt bolag Advokat Henrik Sjöman AB (Henrik Sjöman AB) tidigare varit delägare och verksam i både Amber Advokater Värnamo HB och Amber Advokater Jönköping KB. Även fadern har varit verksam i de två sistnämnda bolagen och delägare genom bolaget. Från och med den 1 januari 2015 är AA verksam enbart i Gärde Wesslau Advokatbyrå i Jönköping HB (Gärde Wesslau) och under det året blev han även delägare i Gärde Wesslau Advokatbyrå i Jönköping AB som är bolagsman i handelsbolaget. Enligt förutsättningarna är samtliga bolag fåmansföretag respektive fåmanshandelsbolag enligt bestämmelserna i 56 kap. och 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), IL.

Bröderna ställde sju frågor hos Skatterättsnämnden men återkallade tre (fråga tre–fem).

Fråga ett gällde om aktierna i bolaget skulle vara kvalificerade även efter den s.k. karenstiden om fem år på grund av att Henrik Sjöman AB respektive Vinge bedriver samma eller likartad verksamhet som bolaget enligt bestämmelserna i 57 kap. 4 § första stycket 1 IL. Fråga två gällde beskattningskonsekvenserna vid en likvidation av bolaget under förutsättning att innehavet inte ansågs kvalificerat efter karenstiden.

Skatterättsnämnden hänvisade inledningsvis till rättsfallet HFD 2011 ref. 75 och konstaterade sedan att både CC och AA varit verksamma i betydande omfattning, dels i fåmanshandelsbolagen, dels i sina egna fåmansföretag, och att fåmansföretagen varit andelsägare i handelsbolagen och mottagit resultatandelar

Mål nr
211-16

från dessa. Vart och ett av fåmansföretagen ansågs därför bedriva samma eller likartad verksamhet som fåmanshandelsbolagen. En konsekvens av detta var enligt nämnden att även Henrik Sjöman AB och bolaget fick anses bedriva samma eller likartad verksamhet. AAs aktier i bolaget var därför kvalificerade på den grunden. Eftersom bröderna är närstående enligt bestämmelserna i 2 kap. 22 § IL skulle BBs aktier bedömas på samma sätt. Med det svaret förföll fråga två.

Även fråga sex avsåg begreppet samma eller likartad verksamhet men gällde i stället bolaget och Gärde Wesslau. Om företagen inte ansågs bedriva samma eller likartad verksamhet ville bröderna genom fråga sju få veta om beskattning vid en likvidation av bolaget under beskattningsåret 2020 skulle ske med tillämpning av bestämmelserna i 42 kap. 15 a § IL.

Skatterättsnämnden konstaterade att eftersom bolaget och Henrik Sjöman AB fick anses bedriva samma eller likartad verksamhet var det tillräckligt att Henrik Sjöman AB och Gärde Wesslau bedrev samma eller likartad verksamhet för att aktierna i bolaget skulle vara kvalificerade även efter karenstiden. Skatterättsnämnden anförde att till skillnad mot förhållandena i fråga ett hade varken kapital eller andra tillgångar förts mellan bolagen. Nämnden fann att det av praxis (RÅ 2010 ref. 11 III) emellertid framgår att en verksamhetsöverföring kan föreligga även om några materiella tillgångar inte har förts mellan de företag som ska jämföras. Detta kan vara fallet om kunskaper och affärskontakter från en tidigare konsultverksamhet utnyttjas i en likartad verksamhet som bedrivs i ett nybildat bolag. I ett sådant fall kan en kapitalförvaltning i det gamla bolaget omfattas av de särskilda fåmansföretagsreglerna.

Mot bakgrund av att advokatverksamhet typiskt sett är av utpräglad personlig karaktär, att uppdragen oftast är av kortvarig eller tillfällig natur och baseras på personligt förtroende samt att AA, i sin verksamhet vid Gärde Wesslau, kommer att vara verksam på samma geografiska marknad som tidigare med samma typ av arbetsuppgifter och sannolikt samma potentiella kundkrets, kom Skatterättsnämnden fram till att även Gärde Wesslau fick anses bedriva samma eller likartad verksamhet som Henrik Sjöman AB. Eftersom bolaget och Henrik

Sjöman AB enligt svaret på fråga ett ansetts bedriva samma eller likartad verksamhet följde av det sagda att även bolaget bedrev samma eller likartad verksamhet som Gärde Wesslau. AAs aktier i bolaget ansågs därför kvalificerade. Eftersom bröderna är närstående skulle BBs aktier bedömas på samma sätt. Fråga sex avvisades i den mån frågan inte besvarats och fråga sju förföll.

YRKANDEN M.M.

AA och BB överklagar och yrkar att fråga sex ska besvaras med att deras aktier i bolaget upphör att vara kvalificerade efter karenstiden och att fråga sju ska besvaras med att beskattning ska ske enligt 42 kap. 15 a § IL. De anför bl.a. följande.

Skatterättsnämndens synsätt leder till ett orimligt resultat. Att AA har valt samma yrke och inriktning som sin far och är verksam där han är uppväxt innebär att oavsett vilket advokatföretag han är verksam i så anses detta bedriva samma eller likartad verksamhet som bolaget. Gärde Wesslau är en helt annan advokatbyrå som inte har eller har haft något att göra med andra aktuella bolag. Någon överföring av pengar, fordringar eller andra balansposter har inte skett till Gärde Wesslau och AAs ägande avser bara en minoritetsandel. Detta företags verksamhet består till helt övervägande del av annat än vad AA numera bidrar med och verksamheten har inte förändrats till följd av hans inträde i företaget. Att det finns klienter i någon av de tidigare verksamheterna som har valt att vända sig till Gärde Wesslau är självklart men kan inte ensamt innebära att det är fråga om samma eller likartad verksamhet.

Skatteverket bestrider bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Högsta förvaltningsdomstolen gör samma bedömning som Skatterättsnämnden vad gäller fråga sex. Vid denna utgång förfaller fråga sju. Förhandsbeskedet ska därför fastställas i överklagade delar.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Kristina Ståhl, Per Classon och Leif Gäverth.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Camilla Wernkvist.